

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/45/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314201978
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6314201978.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti U., F., nar. X.X.XXXX, toho času Reedukačné centrum Trstín a X., nar. XX.XX.XXXX, toho času Reedukačné centrum Mlynky - Biele Vody, maloleté deti v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti X. U., nar. X.X.XXXX, trvale bytom V. - K. B., X. X a R. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P., B. XX, toho času V. - K. B., X. X, o návrhu rodičov na zrušenie ústavnej starostlivosti a o zverenie maloletých detí do ich osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd ústavnú starostlivosť nariadenú nad výchovou maloletých detí F. a X. U. rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/2/2010-353 zo dňa 24.3.2011 právoplatnosťou tohto rozhodnutia zrušuje.

II. Právoplatným zrušením ústavnej starostlivosti súd zveruje maloleté deti späť do starostlivosti oboch rodičov.

odôvodnenie:

Rodičia maloletých detí návrhom doručeným súdu dňa 5.3.2014 a doplneným písomným podaním doručeným súdu 4.4.2014 žiadali, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť maloletých detí. V návrhu vo veci samej uviedli, že tri roky (ústavnej starostlivosti) im stačili. Maloleté deti boli prevychované a nie sú tam na to, aby boli týrané. Rodičia majú vytvorené podmienky pre deti aby spolu mohli žiť v jednej domácnosti. Majú zato, že dôvody, pre ktoré im boli deti odobraté už zanikli.

Kolíznym opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania navrhol návrhu rodičov vyhovieť a ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletými deťmi zrušiť a to z dôvodu, že rodičia maloletých detí majú vhodné rodinné, sociálne a bytové pomery pre návrat maloletých detí do rodinného prostredia i s prihliadnutím na skutočnosť, že reedukačné centrá ako aj Mestský úrad Brezno odporúčajú zrušenie ústavnej starostlivosti. Kolíznym opatrovník poukázal i na to že pri návšteve v reedukačnom zariadení maloleté F. uviedla, že je žiačkou druhého ročníka strednej školy - odbor opatrovateľská starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnej starostlivosti. V štúdiu ďalej pokračovať nechce aj keď k výučnému listu jej chýba iba jeden školský rok. Maloleté deti pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že si uvedomuje negatíva z minulosti a chyby ktoré urobila. Svoje konanie oľutovala, nechce sa ho opätovne dopúšťať. Chce bývať u svojich rodičov, nájsť si zamestnanie, vlastnú rodinu mať nechce. Riaditeľ reedukačného centra pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že maloletá úspešne ukončila reedukačný proces, tento splnil svoj účel a reedukačné centrum so zrušením ústavnej starostlivosti súhlasí. Maloletá odo dňa umiestnenia do zariadenia vykazuje značné pokroky nielen v študijných vedomostiach ale osvojila si i základné hygienické návyky, dodržiava režim zariadenia, snaží sa plniť si svoje povinnosti. Udržiava kontakt s rodinou ako aj s maloletým bratom X.. Pokiaľ ide o maloletého X. kolíznym opatrovník uviedol, že tento je žiakom deviateho ročníka špeciálnej základnej školy, jeho správanie je optimálne s jediným priestupkom v podobe prípravy na útek počas jarných prázdnin. Vo

vzťahu k dospelým vystupuje s rešpektom, má slušné vystupovanie, kooperatívne správanie, niekedy však klame. V škole ťažko prijíma neúspech, povinnosti si plní v rámci svojich možností, vyvíja snahu aj keď jeho pozornosť je len krátkodobá. Maloletý rešpektuje pravidlá a systém reedukačného zariadenia, je v kontakte s rodinou, bol aj v domácom prostredí počas letných a vianočných prázdnin. Reedukačné centrum sa prikláňa k možnosti zrušenia ústavnej starostlivosti.

Vo veci samej sa vyjadrili aj reedukačné zariadenia; Reedukačné centrum Trstín odporučil zrušenie ústavnej starostlivosti aj s prihliadnutím, že maloletá dňa 7.8.2014 dovŕši plnoletosť. Poukázalo na skutočnosť, že maloletá odo dňa umiestnenia vykazuje značné pokroky a to v študijných vedomostiach, dodržiavaní režimu. Snaží sa plniť svoje povinnosti. Reedukačné centrum Mlynky - Biele Vody sa v písomnej správe priklonilo k možnosti zrušenia ústavnej starostlivosti vo vzťahu k maloletému X. aj z dôvodu, že tento ukončí vzdelávanie v deviatom ročníku špeciálnej základnej školy.

Vo veci samej súd nariadil pojednávanie na deň 28.5.2014, vykonal dokazovanie v neprítomnosti zástupcov reedukačných centier, vylúčil rodičov maloletých detí a kolízneho opatrovníka, oboznámil listiny obsiahnuté v súdnom spise a opatrovníckom spise maloletých detí. Súd vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

Otec maloletých detí na pojednávaní naďalej žiadal zrušiť ústavnú starostlivosť, spolu s matkou maloletých chcú, aby deti prišli domov a chcú ich vychovávať. Poukázal na to, že maloletá F. čochvíľa dovŕši plnoletosť, má ukončenú povinnú školskú dochádzku. Vo vzťahu k maloletému X. majú zato, že sa polepšil a bude poslúchať aj doma. Oni s matkou maloletých manželia nie sú avšak v súčasnosti žijú spolu, žijú v spoločnej domácnosti. Po prípadnom zrušení ústavnej starostlivosti bude maloletá F. pomáhať matke v domácnosti aj so starostlivosťou o ďalšie dve maloleté deti. Maloletého X. otec po návrate do domáceho prostredia chce zapojiť do roboty, bude s ním chodiť po brigádach. Pracovníkom reedukačného centra bolo otcovi povedané, že pre maloletého X. ďalšia škola nie je nevyhnutná, lepšie bude, ak bude vykonávať manuálne práce. Otec pritom uviedol, že on chodíva na brigády, má z toho príjem, vykonáva murárske a pomocné stavebné práce.

Matka maloletých rovnako žiadala, aby sa maloleté deti vrátili domov. Poukázala na to, že sú s nimi v pravidelnom kontakte, deti trávili doma aj Vianoce. F. jej bude pomáhať a X. bude robiť s otcom. Obe deti im povedali, že chcú ísť domov.

Kolízny opatrovník na pojednávaní poukázal na to, že v rodine boli prešetrené pomery, rodinné, bytové a sociálne pomery sú vyhovujúce. Rodina je sledovaná v rámci súdom nariadeného dohľadu, starostlivosť o maloleté deti sa zlepšila, dohľad plní svoj účel. V rodine je ale potrebné naďalej vykonávať opatrenia nakoľko je predpoklad, že by rodičia poľavili vo svojej starostlivosti. Šetrenia v rodine boli vykonané aj počas pobytu maloletých detí v domácnosti počas prázdnin, pričom maloletá F. bola väčšinou doma, pomáhala matke pri domácich prácach a maloletý X. sa zdržiaval v blízkosti domu. Prázdniny vždy prebehli v poriadku a maloleté deti sa včas vrátili do reedukačných zariadení. Pokiaľ ide o rodičov maloletých títo v súčasnosti žijú spolu v jednej domácnosti, spoločne hospodária a spoločne zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti. Kolízny opatrovník sa pripojil k návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti. Niet ale dôvodu na zverenie maloletých detí do starostlivosti len jedného z rodičov.

Okresný súd Brezno svojím rozsudkom č.k. 1P/194/03-65 zo dňa 5.6.2003 maloletým deťom U., F. a X., nariadil ústavnú starostlivosť a to z dôvodu, že maloleté deti rodičia zanedbávali ako po stránke fyzického ako aj psychického rozvoja. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 9.8.2003.

Okresný súd Brezno svojím rozsudkom č.k. 1P/13/04-74 zo dňa 18.3.2004 návrh rodičov na zrušenie ústavnej starostlivosti zamietol, Krajský súd v Banskej Bystrici svojím rozsudkom č.k. 17CoP/30/2004 dňa 2.6.2004 odvolaním napadnutý rozsudok zmenil a ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletými deťmi zrušil. K zmene odvolaním napadnutého prvostupňového rozsudku došlo z dôvodu, že od rozhodnutia okresného súdu došlo k zmene pomerov v rodine rodičov maloletých; rodičia sa snažili vytvoriť si čo najoptimálnejšie podmienky pre opateru maloletých detí.

Rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/238/2006-151 zo dňa 12.12.2006 maloleté deti U., F., X. a U., nar. XX.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca a rozsudkom č.k. 8P/318/2012-36 zo dňa

18.6.2013 maloletú U. U., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky. V tom čase rodičia maloletých spoločnú domácnosť nevedli.

Rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/2/2010-353 zo dňa 24.3.2011 bola nad výchovou maloletých detí U., F. a X. nariadená ústavná starostlivosť s umiestnením maloletej F. v Reedukačnom centre Trstín a maloletého X. v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody. Konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti aj nad výchovou maloletej U. a X. bolo zastavené, nad ich výchovou súd nariadil dohľad vykonávaný ÚPSVaR Brezno za súčinnosti Mesta Brezno, školy a detskej lekárky. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 30.4.2011.

V konaní vedenom pod sp.zn. 8P/332/2012 súd svojim rozsudkom zo dňa 18.6.2013 návrh otca na zrušenie ústavnej starostlivosti zamietol, a to z dôvodu, že rodičia maloletých dostatočne nepresvedčili o dom, že dokážu maloletým deťom v budúcnosti zabezpečiť lepšiu starostlivosť ako pred tým, pokiaľ im nebola nariadená ústavná starostlivosť. Súd v čase vyhlásenia rozsudku považoval ústavnú starostlivosť nariadenú obom maloletým deťom za prospešnú a potrebnú.

Podľa vyjadrenia ÚPSVaR Brezno otec maloletých ku dňu 30.4.2014 nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie; posledná evidencia bola do 17.2.2013. Matka maloletých rovnako nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, posledná evidencia bola do 6.12.2012. Otec je poberateľom dávky v hmotnej núdzi od novembra 2012 naposledy vo výške 109,17 Eur, poberá prídavky na maloleté dieťa, so spoločne posudzovanou U. U.. Matka maloletých je rovnako poberateľkou dávky v hmotnej núdzi od septembra 2012, naposledy vo výške 91,97 Eur mesačne, so spoločne posudzovanou osobou U. U..

Zo správy Mesta Brezno obsiahnutej v správe kolízneho opatrovníka zo sociálneho zisťovania vyplýva, že rodičia maloletých detí prejavili snahu o zlepšenie podmienok rodiny, upravili svoje bytové pomery. Obaja rodičia oproti minulosti prejavujú väčší záujem o spoluprácu so sociálnymi pracovníkmi. V priebehu času došlo k zlepšeniu školskej dochádzky maloletých detí, ktoré ostali v starostlivosti rodičov (mal. U. a mal. U.), zlepšil sa aj záujem rodičov o maloleté deti a ich spolupráca so školou. Mestský úrad Brezno má zato, že vzhľadom ku skutočnosti, že maloletá F. v blízkej dobe dosiahne plnoletosť a u maloletého X. je vysoký predpoklad, že po dosiahnutí plnoletosti by v ďalšom vzdelávaní nepokračoval, ako aj vzhľadom na zlepšenie podmienok v rodine a lepšiu spoluprácu rodičov, sú v súčasnosti vhodné podmienky pre návrat maloletých detí do prirodzeného rodinného prostredia.

Podľa § 54 ods.2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o rodine), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 55 ods.1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods.3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Súd konajúc o návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti rozhodoval postupujúc podľa § 55 ods.3 Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že pominuli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. K zmene pomerov došlo ako na strane maloletých detí, ktoré sú na základe rozhodnutia v ústavnej starostlivosti, tak na strane rodičov maloletých detí. Pokiaľ ide o rodičov maloletých detí títo prejavili a prejavujú zvýšenú snahu o starostlivosť o maloleté deti, zlepšila sa ich spolupráca so sociálnymi pracovníkmi a spolupráca so školskými zariadeniami, ktoré navštevujú maloleté deti doposiaľ nachádzajúce sa v ich starostlivosti. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka rovnako vyplýva, že rodinné, bytové a sociálne pomery rodiny sú v súčasnosti vyhovujúce. V konečnom

dôsledku nad výchovou maloletých U. a U. je nariadený dohľad, ktorý trvá aj v súčasnosti a prípadná nestarostlivosť o maloleté deti po zrušení ústavnej starostlivosti by bola náležitým spôsobom príslušným orgánom signalizovaná.

Pokiaľ ide o maloletú F. a maloletého X. zo správy reedukačných centier vyplýva určitý stupeň prevýchovy maloletých, pobyt v zariadení im prospel ako po stránke študijnej tak aj po stránke výchovnej, závažnejšie problémy v reedukačných zariadeniach nemali. Obe maloleté deti školským rokom 2013/2014 končia povinnú školskú dochádzku, ani u jedného z nich nie je predpoklad, že by v ďalšom vzdelávaní pokračovali dovtedy, kým by získali minimálne výučný list. U malotej F. po ukončení povinnej školskej dochádzky je ďalším dôvodom na zrušenie ústavnej starostlivosti skutočnosť, že v priebehu necelých dvoch mesiacov odo dňa vyhlásenia rozhodnutia sa stane plnoletou.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti súd ústavnú starostlivosť nariadenú nad výchovou maloletých detí zrušil a maloleté deti zveril späť do starostlivosti oboch rodičov. V konaní mal súd za preukázané, že obaja rodičia žijú v spoločnej domácnosti, na nákladoch tejto domácnosti sa podieľajú spoločne a spoločne mienia zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Z uvedeného vyplýva, že niet dôvodu nato, aby maloleté deti boli zverené do starostlivosti iba jedného z rodičov a aby súd upravoval výkon ich rodičovských práv k maloletým deťom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Právo podať odvolanie nemáajú účastníci, ktoré sa ho účinne vzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nesplní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.